

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 101

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 2 februarie 2024

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 488 din 3 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 86—89 din aceasta, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 1 pct. 9 și ale art. IX din aceasta	2—11	55. — Decizie privind acordarea autorizării pentru RED HAT LIMITED privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G.....	13
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
53. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Mihaela Briciu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice	12	56. — Decizie pentru acordarea autorizării Civitas Systems — S.R.L. privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G.....	14
54. — Decizie pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 350/2022 privind constituirea Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe CEISD	12—13	57. — Decizie pentru acordarea autorizării SAP ROMANIA — S.R.L. și SAP SE privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G.....	14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
		464. — Ordin al președintelui Autorității Vamale Române pentru completarea Ordinului președintelui Autorității Vamale Române nr. 3.660/2023 privind aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române	15
		1.861. — Instrucțiune a ministrului sănătății privind instituirea stării de alertă epidemiologică determinate de gripă....	15—16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 488**

din 3 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 86—89 din aceasta, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. I pct. 9 și ale art. IX din aceasta

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 86—89 din aceasta, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. I pct. 9 și ale art. IX din aceasta, excepție ridicată de Septimiu Virgil Sălcudean în Dosarul nr. 346/33/2019 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.324D/2019.

2. La apelul nominal răspunde avocatul Cosmin Coștaș, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, pentru autorul excepției de neconstituționalitate. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită, în esență, admiterea acesteia, astfel cum a fost formulată, prin raportare la dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), ale art. 15 alin. (2) și ale art. 115 alin. (6). În acest sens, arată, cu titlu preliminar, că, deși dispozițiile criticate au fost abrogate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, acestea au produs efecte juridice. Pe fond, arată, în primul rând, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 încalcă atât principiul neretroactivității legii, cât și principiul mai larg al securității juridice, deoarece prevede că se aplică retroactiv, de la începutul anului 2019, deși a fost publicată în martie 2019. Totodată, susține că ambele ordonanțe de urgență ale Guvernului criticate încalcă dispozițiile art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece nu se justifică urgența adoptării acestor acte normative. Nici situația excepțională care să reclame măsuri legislative urgente, care să nu fi putut fi adoptate în procedură obișnuită, nu a existat. Codul fiscal și Codul de procedură fiscală prevăd că modificările în discuție — instituirea acestei taxe, care reprezintă un impozit direct — ar fi

trebuie promovate până la finalul lunii iunie 2018. În acest sens, al încălcării principiului securității juridice, se invocă jurisprudența Tribunalului Constituțional Polonez, precum și jurisprudența Curții Constituționale a României asupra principiului „rule of law”. De asemenea, se susține că dispoziții ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 nu respectă cerințele de claritate a legii. Astfel, deși reglementează aspecte tehnice, actele normative criticate nu specifică ce medie se aplică, media aritmetică sau cea ponderată, nu definesc ce înseamnă active financiare, nu prevăd metode de determinare a mediei ROBOR și nu clarifică o serie de aspecte de natură procedurală. În plus, alegerea unui pivot sancțiune, respectiv ROBOR de 2% pe an, este arbitrară, nu este justificată, neexistând niciun studiu în acest sens. În concluzie, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, în principal, a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019, în ansamblu, iar, în subsidiar, a dispozițiilor art. 86—89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. I pct. 9 și ale art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În esență, referitor la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, apreciază că ambele acte normative criticate respectă cerințele prevăzute de art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție privind adoptarea ordonanțelor de urgență ale Guvernului. Așa cum rezultă din precizările cuprinse în notele de fundamentare ale acestor acte normative, este justificată măsura instituirii taxei pe active financiare. În ceea ce privește Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, arată că prin aceasta a fost revizuit mecanismul de calcul al taxei prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, obiectivele principale care au determinat revizuirea acestui mecanism fiind prevăzute în preambulul acesteia. Referitor la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, apreciază că dispozițiile criticate respectă exigențele privind calitatea legii, în componenta referitoare la previzibilitate, astfel că acestea nu contravin prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a fost publicată în luna decembrie a anului 2018, dar taxa pe active financiare urma să se plătească până la sfârșitul primului trimestru al anului următor. De asemenea, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 nu contravine dispozițiilor constituționale referitoare la neretroactivitatea legii, deoarece a fost publicată și a intrat în vigoare în martie 2019, anterior închiderii perioadei în care taxa urma să se plătească. În final, susține că instituirea de către legiuitorul delegat a unei taxe reprezintă o măsură de politică fiscală oportună, reglementată într-un domeniu în care statului îi este recunoscută o anumită marjă de apreciere.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 346/33/2019, **Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 86—89 din aceasta, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. I pct. 9 și ale art. IX din aceasta.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Septimiu Virgil Sălcudean într-o cauză de contencios administrativ, formulată în temeiul art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, având ca obiect soluționarea cererii de reparare a prejudiciului cauzat de emiterea Ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 114/2018 și nr. 19/2019, precum și sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a acestor acte normative.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, care a însoțit acțiunea prin care se solicită repararea prejudiciului creat prin ordonanțele de urgență ale Guvernului criticate, autorul acesteia — persoană fizică, în calitate de acționar al unei instituții bancare — susține, cu titlu preliminar, că a suferit un prejudiciu prin inițierea, emiterea și aplicarea Ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 114/2018 și nr. 19/2019. Astfel, scăderea semnificativă a cotației bursiere referitoare la acțiunile pe care le deține la o instituție bancară constituie, în opinia acestuia, consecința imediată și directă a actelor normative criticate.

7. Referitor la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, se consideră că aceasta contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece a fost publicată la data de 29 decembrie 2018 și a avut efecte imediate, începând cu data de 1 ianuarie 2019, ceea ce conduce la încălcarea exigenței previzibilității, deoarece inițierea, emiterea și aplicarea imediată a unui act normativ cu consecințe extrem de importante în materie fiscală în asemenea condiții contravine art. 1 alin. (5) din Constituție.

8. Totodată, se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 încalcă și dispozițiile art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece Guvernul nu a explicat, în niciun fel, de ce modificările de natură fiscală puse în practică prin ordonanță de urgență la data de 29 decembrie 2018 nu au putut fi promovate pe calea procedurii legislative regulate, în condițiile și în termenele indicate expres de art. 4 din Codul fiscal. În fapt, în ceea ce privește problematica taxei pe activele financiare, expunerea de motive a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 conține o singură frază, după cum urmează: „având în vedere că majorarea dobânzilor ROBOR la 3 luni și ROBOR la 6 luni afectează segmentul de populație care a utilizat această formă de finanțare, se impune instituirea unei taxe pe active financiare datorată de instituțiile bancare, diferențiată în funcție de depășirea unei anumite valori procentuale.” De asemenea, Guvernul nu a clarificat care sunt evenimentele de natură excepțională care au condus la adoptarea unei ordonanțe de urgență cu acest obiect, care sunt consecințele unui astfel de eveniment de natură excepțională și cum anume măsurile propuse prin ordonanța de urgență sunt apte să înlăture consecințele negative semnalate. Totodată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 afectează direct dreptul la respectarea proprietății.

9. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86-89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, raportată la art. 1 alin. (5) din Constituție, se consideră, în esență, că perioada de *vacatio legis* (29 decembrie 2018—1 ianuarie 2019) este nerezonabilă pentru norme ce reglementează în materie fiscală. În sensul neconstituționalității stabilirii unei perioade scurte de timp pentru intrarea în vigoare a unor norme fiscale, invocă o decizie din 15 februarie 2006, pronunțată de Tribunalul Constituțional din Polonia.

10. Totodată, se susține că textele criticate eludează procedura de legiferare în materie fiscală prevăzută de Codul fiscal, potrivit căruia orice modificare sau completare se poate face numai prin lege, care va intra în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar impozitele, taxele și contribuțiile vor intra în vigoare doar de la data de 1 ianuarie a anului următor și vor rămâne în vigoare vreme de cel puțin un an. De la această regulă, pot exista două excepții: a) modificări sau completări aduse prin ordonanțe, dacă acestea nu presupun modificarea unui impozit, a unei taxe ori a unei contribuții și introducerea unor noi prevederi fiscale de acest tip, caz în care ordonanța nu poate intra în vigoare mai devreme de 15 zile de la data publicării; b) modificări care decurg din angajamentele internaționale ale României, caz în care s-ar putea efectua modificări chiar și de îndată. Însă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 este emisă cu încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, reprezentând o derogare nepermisă de la *rule of law* (înțelegând aici procedura publică de promovare și adoptare a modificărilor legislative pentru domeniul fiscal).

11. De asemenea, se susține lipsa de claritate și previzibilitate a textelor criticate, sub următoarele aspecte: a) nu este dată definiția clară a activelor financiare ale contribuabilului asupra cărora urmează să se aplice taxa pe active; b) nu este precizat ce rol are ROBOR la 6 luni în detalierea mediei trimestriale ROBOR, iar, dacă nu are un asemenea rol, de ce este menținută o asemenea trimitere inutilă în textul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018; c) nu este definită media trimestrială care ar urma să fie determinată de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză și nu este menționată data până la care ar trebui determinată și publicată această medie, fiind important dacă media imaginată de Guvern este una aritmetică sau una ponderată (cu mențiunea că media ponderată este cea mai corectă din punct de vedere strict matematic, dar este mai dificil de calculat rapid).

12. Referitor la stabilirea pragului de referință, se arată că, dacă ar fi ca, prin ipoteza fixată de Guvern, media trimestrială ROBOR să depășească pragul de referință, ar trebui avută în vedere o metodă științifică, logică de stabilire a pragului de referință (în total contrast cu modalitatea arbitrară de stabilire a acesteia din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018).

13. De asemenea, se susține că baza de impunere a oricărei prelevări fiscale se determină folosind elemente obiective: capacitatea cilindrică a unui autoturism; valoarea unui bun imobil, determinată pe baza unui raport de evaluare; venitul sau profitul realizat de o persoană fizică sau de o persoană juridică; câștigul realizat dintr-o anumită investiție. Însă, în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, legiuitorul a ales, pentru taxa pe activele financiare, ca pivot-sanctiune, un element de natură bancară sau comercială – valoarea indicelui ROBOR la finalul fiecărui trimestru, prin raportare la un prag determinat arbitrar ca fiind „prețul corect” (nivel ROBOR de 2% pe an). Stabilirea pragului de referință la 2% atunci când inflația medie anuală pe anul 2018 a fost de 3,3%, iar prognoza Băncii Naționale a României pentru anul 2019 este de 3% nu are niciun fundament științific (sens în care, chiar dacă s-ar menține taxa pe active financiare, pragul de referință ar trebui corectat).

14. Cu privire la sancțiunea fiscală pe care o instituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, se arată că instituțiile bancare nu pot să nu ia măsuri pentru a-și proteja activele financiare de efectele inflației, mai ales ținând cont de faptul că ele nu sunt cele care să genereze în principal creșterea prețurilor, ci ele de fapt reacționează la creșterea prețurilor. În fine, tot în privința acestui pivot-sanctiune, cu privire la mărirea cotelor taxei pe active, care în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a fost stabilită în cinci trepte, de la 0,1% la 0,5%, treptele fiind de câte 0,1%, se consideră că acest sistem în trepte trebuie eliminat întrucât, în sistemul imaginat, la o variație infimă de depășire a pragului de referință plusul de impozitare este enorm. În concluzie, nu există elemente de impozitare obiective, riguroase din punct de vedere științific și funcționale din punct de vedere fiscal, ci elemente de referință de tip sancțiune, configurate eronat.

15. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86—89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, raportată la art. 115 alin. (6) din Constituție, se arată că nu există urgența reglementării pe calea unei ordonanțe de urgență a Guvernului. Pe de-o parte, însuși Codul fiscal temporizează procedura introducerii unui nou impozit, a unei noi taxe sau a unei noi contribuții, cu păstrarea unui termen de *vacatio legis* de 6 luni. Este deci incompatibilă cu această concepție a legiuitorului fiscal o ordonanță de urgență precum cea criticată, care introduce o nouă prelevare fiscală în data de 29 decembrie 2018, cu intrare în vigoare de la 1 ianuarie 2019. Pe de altă parte, în cuprinsul expunerii de motive nu există nicio explicație plauzibilă care să ne permită să determinăm care este situația imprevizibilă avută în vedere de legiuitor; care este interesul public periclitat; cât de gravă este periclitarea interesului public; care este motivul pentru care Guvernul a considerat că nu poate face apel la celelalte mijloace constituționale și a utilizat, *ultima ratio*, instituția ordonanței de urgență; cum anume, în concret, este aptă măsura urgentă avută în vedere — instituirea taxei pe activele financiare — să conducă la înlăturarea pericolului pentru interesul public; care este durata pentru care se va aplica măsura introdusă prin ordonanța de urgență, fiind de principiu faptul că pericolul identificat nu poate dura la infinit.

16. Referitor la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019, în ansamblu, și a art. IX din aceasta, se aduc aceleași considerații precum cele referitoare la neconstituționalitatea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, acestea fiind valabile, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, *mutatis mutandis*, astfel că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 a fost emisă cu încălcarea art. 1 alin. (5) și, respectiv, art. 115 alin. (6) din Constituție.

17. Se subliniază că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 a apărut intempestiv, pe fondul unei reglementări anterioare — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 — deficitare, și a fost concepută pentru a se aplica de îndată, în condițiile în care taxa pe activele financiare în forma inițială ar fi fost datorată, pentru perioada ianuarie—martie 2019, la finalul trimestrului. Din această perspectivă, Guvernul a ignorat inclusiv prevederea de principiu a Codului fiscal în sensul că ordonanțele de urgență nu pot produce efecte mai devreme de 15 zile de la intrarea lor în vigoare [art. 4 alin. (3) din Codul fiscal].

18. Se mai susține că dispozițiile finale cuprinse în art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, potrivit cărora „Prevederile art. I pct. 9 se aplică pentru taxa datorată de instituțiile bancare începând cu anul 2019”, sunt problematice dintr-o dublă perspectivă. Pe de o parte, se invocă dispozițiile art. 15 din Constituție, fiind vorba despre o aplicare retroactivă a legii. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, intrată în vigoare la 29 martie 2019, nu se poate aplica retroactiv, ci eventual pentru viitor, cu începere de la 29 martie 2019 sau,

în cadrul reglementat de art. 4 alin. (3) din Codul fiscal, cel mai devreme în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență. Pe de altă parte, imprecizia legiuitorului, care a făcut o trimitere generică la data intrării în vigoare, este, de asemenea, criticabilă constituțional, în lumina art. 1 alin. (5) din Constituție și a principiului securității juridice. Nu se poate determina cu certitudine nici măcar momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019. Într-o interpretare corectă, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a produs efecte juridice în perioada 1 ianuarie — 28 martie 2019. Or, noul act normativ nu vine să clarifice soluția imaginată de legiuitor pentru efectele juridice deja produse și nu pare a avea aptitudinea de a se aplica imediat, din cauza constrângerilor aduse de art. 4 alin. (3) din Codul fiscal.

19. Totodată, în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019, la fel ca în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, nu s-au invocat veritabile motive care să justifice urgența, în fapt, singurul motiv real invocat fiind necesitatea punerii în practică a unui ipotetic program de guvernare, care pare să fie și el variabil în timp. Or, având în vedere normele constituționale, aceasta nu este o urgență care să justifice adoptarea unei ordonanțe de urgență cu o magnitudine ridicată.

20. Referitor la art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, se arată că legiuitorul a modificat substanțial, prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, conținutul art. 86—88 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018. Aparent, reglementarea ar fi mai detaliată, ar schimba o parte dintre elementele de referință și ar defini mai bine activele financiare care ar urma să fie luate în calcul la determinarea bazei de impozitare. În realitate însă, conform principiului securității juridice și cu trimitere la dispozițiile art. 4 din Codul fiscal, există dubii extrem de serioase cu privire la aplicabilitatea, în anul 2019, a prevederilor art. 86—88 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019. Întrucât taxa pe activele financiare a fost introdusă, începând cu data de 1 ianuarie 2019, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, această prelevare fiscală nici măcar nu ar mai putea fi modificată legislativ, fiind obligatorie menținerea ei, în forma inițială, pentru o perioadă de minimum un an [art. 4 alin. (2) din Codul fiscal]. În plus, trebuie observat că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 legiuitorul conservă soluția de plasare în afara Codului fiscal a unui impozit direct care ar fi trebuit să se regăsească în actul normativ special pentru domeniul impozitelor, taxelor și contribuțiilor. Este evident că legiuitorul a dorit să eludeze procedura care guvernează Codul fiscal și modificarea acestui act normativ, sens în care a reglementat prin ordonanțe de urgență.

21. Pe fond, cel puțin în lipsa normelor de aplicare detaliate și în contextul în care dezbaterile din comisia de specialitate a Senatului lasă deschisă calea unei modificări suplimentare a soluției adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și apoi restructurate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, impozitarea prin intermediul taxei pe activele financiare nu este certă. Astfel, la data de 16 aprilie 2019, Comisia de buget-finanțe a Senatului a întocmit un aviz favorabil proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 și a transmis însă un amendament care prevede ca noul indice stabilit de Ministerul Finanțelor Publice să se aplice și creditelor în derulare. Potrivit acestui amendament, noul indice în baza căruia se calculează ratele din contractele de credit se va aplica și contractelor în derulare. În acest context, se poate discuta dacă legiuitorul delegat nu și-a arogat atribuții excesive, în sensul reglementării detaliate, prin ordonanță de urgență, a întregului cadru al

creditării la nivel național. Astfel, trebuie observat, în special cu trimitere la noua formă a art. 86—88 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, că se reglementează de fapt în ansamblu, deoarece băncilor le sunt stabilite de către Guvern ținte care privesc, pe de o parte, nivelul creditării, iar, pe de altă parte, nivelul dobânzilor (practic, în varianta ideală, ar urma ca băncile să acorde mai multe credite și să reducă semnificativ dobânzile pentru a reuși să plătească o taxă pe activele financiare cât mai mică). Or, asemenea măsuri de reglementare la nivel macroeconomic nu sunt potrivite a fi efectuate prin ordonanță de urgență, putând afecta în mod semnificativ drepturile fundamentale (și cu precădere dreptul la proprietate).

22. În final, arată că, într-un cadru financiar-bancar mai larg, s-ar impune să se analizeze dacă la nivelul Uniunii Europene este permisă o asemenea intervenție, care tinde să modeleze cel puțin piața creditelor și să încadreze conduita actorilor din domeniul bancar în anumite tipare fixate de Guvern, cum ar fi cele referitoare la creditare și dobânzi. Acestea sunt riscurile pe care Guvernul și le asumă atunci când eludează rolul Parlamentului de unic legiuitor și reglementează, în pripă, prin ordonanță de urgență.

23. **Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, în raport cu împrejurarea că au fost stipulate motivele care au impus adoptarea de urgență prin această procedură de legiferare a modificărilor legislative contestate, instanța reține că, cel puțin aparent, sunt întrunite cerințele de urgență impuse de art. 115 alin. (4) din Constituție. Totodată, din perspectiva condiției calitative a previzibilității, instanța apreciază că această cerință este întrunită în speță, prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) și ale art. 115 alin. (6) nefiind încălcate, în raport cu împrejurarea că, deși intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a fost menționată de legiuitor ca fiind data de 1 ianuarie 2019, la scurt timp de la data adoptării acesteia și publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu toate acestea, obligația de a achita taxa pe active intervenea la sfârșitul trimestrului, respectiv până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datora taxa pe active, astfel că nu se poate aprecia că efectele acestui act normativ erau de natură imediată și prejudiciau astfel beneficiarii. Pe de altă parte, în același context referitor la predictibilitate și claritate, instanța are în vedere calitatea specială a contribuabililor vizați de aceste modificări legislative, respectiv instituțiile bancare, cărora le este specifică o anumită organizare de natură să le permită să se adapteze facil unor modificări legislative de natura celor analizate, în raport cu împrejurarea că, față de un contribuabil obișnuit, dispun de personalul de specialitate — atât tehnică, cât și juridică — necesar punerii în aplicare în termenul prevăzut de legiuitor a prevederilor criticate de reclamant, astfel că nu se poate reține că destinatarul acestor norme nu a putut avea reprezentarea aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art. 15 din Constituție, instanța apreciază că nici aceste prevederi constituționale nu sunt încălcate, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 fiind publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 29 martie 2019, anterior încheierii primului semestru al anului, respectiv anterior datei de 25 a lunii următoare primului trimestru pentru care se datora taxa pe active, astfel că nu se poate reține o aplicare retroactivă. În final, cu privire la celelalte critici de neconstituționalitate, instanța opinează că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită adoptarea unui act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia. De asemenea, statul se bucură de o

marjă mult mai largă de apreciere atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală precum cea în speță, revenind instanței de contencios constituțional sarcina să analizeze dacă marja de apreciere a legiuitorului în materie fiscală exprimată în adoptarea celor două acte normative criticate respectă prevederile constituționale invocate de reclamant, vizând și dacă este întrunită condiția existenței unui „*just echilibru*” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor contribuabililor.

24. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

25. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului autorului excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile din Constituție, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

26. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

27. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018, în ansamblul său, și dispozițiile art. 86—89 din aceasta, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 29 martie 2019, în ansamblul său, și dispozițiile art. I pct. 9 și ale art. IX din aceasta.

28. Dispozițiile art. 86—89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 au următorul cuprins:

— Art. 86: „(1) *Instituțiile bancare sunt obligate la plata taxei pe active financiare, denumită în continuare taxa pe active, în situația în care media trimestrială ROBOR determinată potrivit art. 87 alin. (2) depășește pragul de 2%, denumit în continuare prag de referință.*

(2) *Prin instituție bancară se înțelege instituțiile de credit, persoane juridice române, definite astfel potrivit legii de organizare și funcționare, și sucursalele din România ale instituțiilor de credit ale persoanelor juridice străine.*”;

— Art. 87: „(1) *Taxa pe active se datorează trimestrial prin aplicarea cotelor prevăzute la alin. (3) asupra activelor financiare ale contribuabilului existente la sfârșitul trimestrului de calcul, astfel cum sunt înregistrate în evidența contabilă, ajustate, după caz, potrivit reglementărilor contabile aplicabile.*

(2) *Media trimestrială ROBOR se stabilește pe baza ratelor ROBOR la 3 luni și la 6 luni, calculate și publicate de Banca Națională a României pentru ultimul trimestru/semestru anterior trimestrului de calcul. Stabilirea mediei trimestriale se efectuează de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză și se publică pe site-ul acestei instituții.*

(3) *Cotele taxei pe active se diferențiază în funcție de amploarea depășirii pragului de referință, astfel:*

a) *dacă media trimestrială a ratelor ROBOR este până la 0,5 puncte procentuale, inclusiv, peste pragul de referință, cota este de 0,1%;*

b) dacă media trimestrială a ratelor ROBOR este între 0,51—1 punct procentual, inclusiv, peste pragul de referință, cota este de 0,2%;

c) dacă media trimestrială a ratelor ROBOR este între 1,01—1,5 puncte procentuale, inclusiv, peste pragul de referință, cota este de 0,3%;

d) dacă media trimestrială a ratelor ROBOR este între 1,51—2,0 puncte procentuale, inclusiv, peste pragul de referință, cota este de 0,4%;

e) dacă media trimestrială ROBOR este cu peste 2 puncte procentuale peste pragul de referință, cota taxei pe active este de 0,5%.”;

— Art. 88: „(1) Contribuabilii prevăzuți la art. 86 sunt obligați să calculeze, să declare și să plătească trimestrial taxa pe active, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează taxa pe active.

(2) Prin excepție de la alin. (1), contribuabilii care încetează să existe într-un trimestru au obligația de a declara și a plăti taxa pe active aferentă până la data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent, respectiv până la data radierii, după caz.

(3) Modelul și conținutul declarației taxei pe active se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4) Cheltuiala cu taxa pe active este cheltuială deductibilă la stabilirea rezultatului fiscal reglementat de titlul II din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Taxa pe active reprezintă venit la bugetul de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 89: „(1) Prevederile capitolului IV se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2019.

(2) Prevederile art. 42 și art. 74 pct. 4 intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.”

29. Dispozițiile art. I pct. 9 și ale art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 au următorul cuprins:

— Art. I pct. 9: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018, cu completările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...] 9. Articolele 86—88 vor avea următorul cuprins:

Art. 86. — (1) Instituțiile bancare sunt obligate la plata taxei pe active financiare nete, denumită în continuare taxa pe active.

(2) În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) instituție bancară — instituție de credit, persoană juridică română, inclusiv sucursalele din străinătate ale acesteia și sucursala din România a instituției de credit, persoană juridică străină;

b) active financiare nete — activele financiare ale instituției bancare existente la sfârșitul semestrului, respectiv anului pentru care se datorează taxa pe active, astfel cum sunt înregistrate în evidența contabilă, ajustate, după caz, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, respectiv:

(i) numerar, solduri de numerar la bănci centrale și alte depozite la vedere;

(ii) active financiare deținute în vederea tranzacționării;

(iii) active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere;

(iv) active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere;

(v) active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;

(vi) active financiare evaluate la cost amortizat;

(vii) instrumente financiare derivate — contabilitatea de acoperire;

(viii) modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii;

(ix) investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate;

c) cota de piață — raportul dintre valoarea totală a activelor instituției bancare și valoarea totală a activelor agregate pentru sistemul bancar, inclusiv sucursale;

d) rata medie ponderată a dobânzii la creditele, denumite în lei, acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației — reprezintă media aritmetică a ratelor medii ponderate a dobânzii la creditele denumite în lei, acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației, calculate lunar la nivelul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele denumite în lei, la sfârșitul lunii, reprezintă media ponderată a ratelor de dobândă cu soldul creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației;

e) rata medie ponderată a dobânzii la depozitele, denumite în lei, atrase de o instituție bancară de la societățile nefinanciare și gospodăriile populației — reprezintă media aritmetică a ratelor medii ponderate a dobânzii la depozitele denumite în lei, atrase de o instituție bancară de la societățile nefinanciare și gospodăriile populației, calculate lunar la nivelul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa. Rata medie ponderată a dobânzii la depozitele denumite în lei, la sfârșitul lunii, reprezintă media ponderată a ratelor de dobândă cu soldul depozitelor atrase de la societățile nefinanciare și gospodăriile populației;

f) marja de dobândă — diferența între rata medie ponderată a dobânzii la creditele, denumite în lei, acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației, și rata medie ponderată a dobânzii la depozite, denumite în lei, atrase de la societăți nefinanciare și gospodăriile populației, definite conform Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 4/2014 privind raportarea de date și informații statistice la Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare. Această marjă de dobândă se calculează la nivelul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa pe active și al anului precedent și se exprimă în puncte procentuale;

g) marja de referință a dobânzii — marja de dobândă sub care taxa pe active se reduce la jumătate, respectiv cu 50%;

h) creșterea soldului creditelor — diferența pozitivă dintre soldul creditelor acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației existent la sfârșitul semestrului/anului pentru care se datorează taxa pe active și soldul creditelor acordate societăților nefinanciare și populației la sfârșitul anului precedent, raportată la soldul creditelor acordate societăților nefinanciare și populației la sfârșitul anului precedent, exprimată în procente;

i) diminuarea marjei de dobândă — diferența negativă dintre marja de dobândă calculată la nivelul semestrului/anului pentru care se datorează taxa pe active față de marja de dobândă calculată la nivelul anului precedent, raportată la marja de dobândă, calculată la nivelul anului precedent, exprimată în procente;

j) ținta de creștere a creditării — valoarea de creștere a volumului de credite acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației, stabilită pentru anul curent față de anul precedent, exprimată în procente;

k) ținta de diminuare a marjei de dobândă — valoarea de scădere a marjei de dobândă, stabilită pentru anul curent față de anul precedent, exprimată în procente.

(3) Pentru determinarea indicatorului prevăzut la alin. (2) lit. h) se vor lua în considerare și creditele performante vândute în cursul semestrului/anului de către instituția bancară și nu se vor lua în considerare creditele performante cumpărate în cursul semestrului/anului de către instituția bancară. Creditele performante cumpărate de o instituție bancară se vor lua în considerare la determinarea indicatorului prevăzut la alin. (2) lit. h) începând cu anul următor. Aceleași credite performante vândute și cumpărate în cursul aceluiași an de instituția bancară nu se iau în considerare la determinarea indicatorului prevăzut la alin. (2) lit. h).

(4) Pentru determinarea indicatorului prevăzut la alin. (2) lit. d) se vor lua în considerare și creditele performante vândute în cursul lunii de instituția bancară, iar creditele performante cumpărate de la instituțiile bancare din România se vor lua în considerare la determinarea acestui indicator începând cu luna următoare momentului cumpărării. Aceleași credite performante vândute și cumpărate în cursul aceluiași an de instituția bancară nu se iau în considerare la determinarea acestui indicator.

Art. 87. — (1) Taxa pe active se calculează prin aplicarea cotelor prevăzute la alin. (2) asupra bazei impozabile reprezentate de activele financiare nete ale instituției bancare existente în sold la sfârșitul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa, potrivit evidenței contabile, din care se scad următoarele active financiare:

- a) numerarul;
- b) solduri de numerar la bănci centrale la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante;
- c) expuneri neperformante la valoare netă;
- d) titluri de datorie emise de administrații publice la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante;
- e) credite și avansuri acordate administrațiilor publice la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante;
- f) credite acordate de instituțiile de credit sectorului neguvernamental purtătoare de garanții primite din partea administrației publice centrale la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante;
- g) credite acordate instituțiilor de credit, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; depozite la instituții de credit, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; conturi de corespondent la instituții de credit (nostro) și creanțe atașate, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; operațiuni reverse repo și titluri luate cu împrumut, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante.

(2) Cotele taxei pe active, aplicate asupra bazei impozabile prevăzute la alin. (1), sunt:

- a) 0,4% pe an, pentru instituția bancară care deține o cotă de piață mai mare sau egală cu 1%;
- b) 0,2% pe an, pentru instituția bancară care deține o cotă de piață mai mică de 1%.

Cota de piață este cea stabilită la sfârșitul semestrului/anului pentru care se datorează taxa.

(3) Contribuabilii prevăzuți la art. 86 alin. (2) lit. a) sunt obligați să calculeze semestrial, respectiv la sfârșitul anului taxa pe active, prin aplicarea cotelor prevăzute la alin. (2) asupra bazei impozabile prevăzute la alin. (1).

(4) Taxa calculată potrivit alin. (3) se reduce astfel:

a) pentru creșterea intermedierei financiare, prin creșterea soldului creditelor:

(i) cu 50%, în cazul în care creșterea soldului creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației, determinată potrivit art. 86 alin. (2) lit. h), este egală sau mai mare decât ținta de creștere a creditării, prevăzută la alin. (7);

(ii) până la 50%, în cazul în care creșterea soldului creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației este mai mică decât ținta de creștere a creditării prevăzută la alin. (7), situație în care procentul de reducere a taxei pe active se calculează proporțional, conform următoarei formule:

$$R1 = [\text{creșterea soldului creditelor}/\text{ținta de creștere a creditării}] * 50\%,$$

unde:

R1 — procentul de reducere a taxei pe active ca urmare a creșterii soldului creditelor;

(iii) referința inițială față de care se realizează calculul evoluției soldului creditelor este reprezentată de soldul creditelor la sfârșitul anului 2018;

(iv) în cazul în care în anul/anii următor/următori soldul creditelor scade, evoluția soldului creditelor se va evalua în funcție de referința inițială de la pct. (iii) până când soldul creditelor înregistrează o valoare mai mare sau egală cu valoarea referinței inițiale de la pct. (iii). În anul următor înregistrării soldului creditelor cel puțin la nivelul referinței inițiale, calculul evoluției soldului creditelor se va realiza față de soldul creditelor înregistrate la sfârșitul anului precedent, care devine referință inițială și căreia i se aplică prevederile de la acest punct;

b) pentru diminuarea marjei de dobândă:

(i) cu 50%, în cazul în care marja de dobândă calculată la nivelul semestrului/anului pentru care se datorează se situează sub nivelul marjei de referință a dobânzii sau în cazul în care diminuarea marjei de dobândă determinată potrivit art. 86 alin. (2) lit. i) este egală sau mai mare decât ținta de diminuare a marjei de dobândă, prevăzută la alin. (7);

(ii) până la 50%, în cazul în care diminuarea marjei de dobândă este mai mică decât ținta de diminuare a marjei de dobândă prevăzută la alin. (7), situație în care procentul de reducere a taxei pe active se calculează proporțional, conform următoarei formule:

$$R2 = [(\text{diminuarea marjei de dobândă}/\text{ținta de diminuare a marjei de dobândă}) * 50\%],$$

unde:

R2 — procentul de reducere a taxei pe active ca urmare a diminuării marjei de dobândă;

(iii) referința inițială față de care se realizează calculul evoluției marjei de dobândă este dată de marja de dobândă de la sfârșitul anului 2018;

(iv) în cazul în care în anul/anii următor/următori marja de dobândă crește, evoluția marjei de dobândă se va evalua în funcție de referința inițială de la pct. (iii) până când marja de dobândă înregistrează o valoare mai mică sau egală cu valoarea referinței inițiale de la pct. (iii). În anul următor înregistrării marjei de dobândă cel mult la nivelul referinței inițiale, calculul evoluției marjei de dobândă se va realiza față de marja de dobândă înregistrată la sfârșitul anului precedent, care devine referință inițială și căreia i se aplică prevederile de la acest punct.

(5) Taxa pe active, calculată potrivit alin. (3) și redusă în condițiile prevederilor alin. (4), pe baza indicatorilor privind cota de piață, soldul creditelor și marja de dobândă înregistrați la nivelul primului semestru al anului pentru care se datorează taxa pe active și a jumătate din nivelurile-țintă de creștere a creditării și a țintei de diminuare a marjei de dobândă, se declară și se plătește până la data de 25 august inclusiv a anului pentru care se datorează. Taxa nu se datorează și nu se declară la nivelul primului semestru în următoarele situații:

- a) dacă a îndeplinit 100% ținta de creștere a creditării; sau
- b) dacă a îndeplinit 100% ținta de diminuare a marjei de dobândă; sau
- c) dacă nivelul procentual agregat al creșterii creditării și al diminuării marjei de dobândă este cel puțin 100%.

(6) Pe baza indicatorilor privind cota de piață, soldul creditelor și marja de dobândă determinați la nivelul anului pentru care se datorează taxa pe active, taxa pe active, calculată potrivit alin. (3), se reduce în condițiile prevederilor alin. (4). Sumele rezultate se declară până la data de 25 august inclusiv a anului următor celui pentru care se datorează taxa pe active. Diferențele în plus față de sumele de la alin. (5) se plătesc până la data de 25 august inclusiv a anului următor celui pentru care se datorează taxa pe active, iar diferențele în minus se restituie/se compensează potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Indicatorii-țintă de creștere a creditării și de diminuare a marjei de dobândă, precum și marja de referință a dobânzii se stabilesc anual, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice, cu recomandarea Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială. Pentru anul 2019, pentru fiecare instituție bancară, ținta de creștere a creditării este de + 8,0 la sută, ținta de diminuare a marjei de dobândă este de - 8,0 la sută, iar marja de referință a dobânzii este de 4,0 puncte procentuale.

(8) Nu sunt supuse taxei pe active instituțiile bancare care înregistrează pierdere contabilă, înainte de calculul taxei pe active, la sfârșitul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa.

(9) Instituțiile bancare pentru care Banca Națională a României, în exercitarea atribuțiilor care îi revin, în calitate de autoritate de supraveghere, a impus limitarea activității de creditare în conformitate cu art. 226 alin. (3) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, nu datorează taxa pe active pentru perioada în care operează această măsură. În acest caz, taxa pe active datorată se determină prin raportarea taxei pe active, calculată potrivit alin. (3) și (4), la numărul de zile aferent semestrului/anului pentru care se datorează taxa și înmulțirea rezultatului cu numărul de zile aferent perioadei în care nu a operat măsura.

(10) În cazul în care taxa pe active datorată de instituțiile bancare se situează peste profitul contabil, înainte de calculul taxei pe active, înregistrat la sfârșitul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa, acestea datorează taxa pe active în limita profitului contabil înregistrat, fără a influența taxa pe active datorată pentru anii următori.

Art. 88. — (1) Prin excepție de la art. 87 alin. (3), (5) și (6), contribuabilii care încetează să existe în cursul anului au obligația de a declara și a plăti taxa pe active proporțional cu perioada impozabilă, până la data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent, respectiv până la data radierii, după caz. În această situație, pentru determinarea taxei pe active,

cota de piață este ultima cotă stabilită, iar reducerea taxei, în condițiile prevederilor art. 87 alin. (4), se efectuează pe baza indicatorilor privind soldul creditelor și marja de dobândă înregistrați la sfârșitul perioadei impozabile. Perioada impozabilă este perioada din anul calendaristic pentru care contribuabilul a existat.

(2) Contribuabilii nou-înființați în cursul anului datorează taxa pe active începând cu anul următor.

(3) Modelul și conținutul declarației taxei pe active se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 60 de zile.

(4) Cheltuiala cu taxa pe active este cheltuială deductibilă la stabilirea rezultatului fiscal reglementat de titlul II din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Taxa pe active reprezintă venit la bugetul de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. IX: „Prevederile art. 1 pct. 9 se aplică pentru taxa datorată de instituțiile bancare începând cu anul 2019.”

30. Cu privire la obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, ulterior sesizării sale, prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 9 ianuarie 2020, art. 86—art. 89 alin. (1) din cap. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și art. IX și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 au fost abrogate. Însă, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Așadar, Curtea observă că, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile criticate își produc în continuare efectele juridice în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, autorul acesteia solicitând instanței de contencios administrativ, în temeiul art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, repararea prejudiciului cauzat de actele normative care fac obiectul excepției de neconstituționalitate.

31. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile de emiteră a ordonanțelor de urgență ale Guvernului.

32. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 au instituit, pentru anul 2019, obligația instituțiilor bancare de a plăti o taxă pe active financiare, denumită taxa pe active, în situația în care media trimestrială ROBOR [determinată potrivit art. 87 alin. (2) din același act normativ] depășea pragul de 2%, denumit prag de referință. Dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 au modificat și au completat dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, schimbând mecanismul de calcul și de plată a taxei pe active, prevăzând și că aceste modificări se aplicau pentru taxa datorată de instituțiile

bancare începând cu anul 2019. Inițial, așa cum rezultă din prevederile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, această taxă se datora trimestrial și trebuia plătită până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datora. Însă, înainte de a se termina primul trimestru și de a expira termenul pentru prima plată (termen stabilit de legiuitor ca fiind 25 aprilie 2019), a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, care modifică și completează dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, prevăzând că taxa se calculează semestrial, respectiv la sfârșitul anului și se plătește, o singură dată, până la data de 25 august inclusiv a anului pentru care se datorează. Ulterior, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 a abrogat prevederile referitoare la taxa pe active cuprinse atât în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, cât și în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, astfel că această taxă s-a aplicat doar în anul 2019.

33. Referitor la criticile de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, Curtea reține, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la lipsa situației excepționale și a motivării urgenței care a determinat emiterea acestei ordonanțe de urgență a Guvernului, că dispozițiile art. 115 alin. (4) din Constituție stabilesc condiții de emiteră a Ordonanțelor de urgență ale Guvernului. În jurisprudența sa referitoare la condițiile de adoptare a unei ordonanțe de urgență a Guvernului, Curtea Constituțională a statuat că Guvernul poate adopta o ordonanță de urgență în următoarele condiții, întrunite în mod cumulativ: existența unei situații extraordinare; reglementarea acesteia să nu poată fi amânată; urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005, sau Decizia nr. 598 din 10 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 946 din 26 noiembrie 2019). Curtea a mai arătat că pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public (spre exemplu, Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009). Cât privește condiția urgenței, prevăzută de art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea Constituțională a statuat că urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 30 mai 2007).

34. Aplicând aceste considerente cuprinse în jurisprudența Curții și analizând preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, Curtea reține că în secțiunea a 2-a: *Motivul emiterii prezentului act normativ* din nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, Guvernul a menționat următoarele: „Având în vedere că dobânzile de referință ROBOR 3M și ROBOR 6M stau la baza calculului dobânzilor pentru creditele acordate populației (ROBOR 3M pentru creditele de consum și ROBOR 6M pentru creditele imobiliare), o majorare a acestora afectează în mod evident segmentul de populație care a apelat la acest sistem de finanțare. În acest context se propune ca începând cu data de 1 ianuarie 2019, să se instituie taxa pe activele financiare ale instituțiilor bancare, denumită taxa pe active, în situațiile în care ratele ROBOR 3M și ROBOR 6M depășesc o anumită valoare procentuală. Taxa se stabilește pe baza mediei trimestriale a ratelor ROBOR la 3 și 6 luni și se aplică în condițiile

în care rata de referință ROBOR depășește valoarea de 2%. Până la acest prag de referință taxa este zero.” Totodată, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se precizează că „neadoptarea în regim de urgență a măsurilor fiscal-bugetare propuse ar genera un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând în mod semnificativ sustenabilitatea finanțelor publice”. Având în vedere aceste precizări, Curtea constată că situația care impune adoptarea acestor măsuri constituie o stare de fapt obiectivă, independentă de voința Guvernului, care poate fi încadrată în conceptul constituțional de „situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată”, prevăzut în art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală și definit în jurisprudența Curții Constituționale. De asemenea, Curtea constată caracterul urgent al adoptării măsurilor, acestea fiind necesare la fundamentarea strategiei fiscal-bugetare pe perioada 2019—2021, a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019. Urgența este, așadar, motivată în cuprinsul ordonanței de urgență criticate. De asemenea, așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere, pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 536 din 15 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 din 13 octombrie 2021, și Decizia nr. 472 din 8 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 16 noiembrie 2021). În consecință, susținerile privind lipsa „situației excepționale” și lipsa motivării urgenței care a determinat emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 sunt neîntemeiate.

35. Referitor la critica privind încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (6) și ale art. 44 din Constituție, prin afectarea dreptului la respectarea proprietății, Curtea constată că aceasta nu poate fi primită, deoarece autorul excepției — acționar al unei bănci — nu demonstrează prin ce modalitate dispozițiile criticate i-au afectat dreptul de proprietate, afirmând doar că scăderea valorii acțiunilor sale la instituția financiară a fost cauzată de textele criticate.

36. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 1 alin. (5) și ale art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a fost publicată la data de 29 decembrie 2018 și a avut efecte imediate de la data de 1 ianuarie 2019, ceea ce, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, ar conduce la încălcarea exigenței previzibilității legii, Curtea constată că această critică este neîntemeiată. Astfel, potrivit art. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, instituțiile de credit trebuiau să calculeze, să declare și să plătească trimestrial taxa pe active financiare, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează taxa pe active, iar primul termen de plată era luna aprilie a anului 2019. Însă, înainte de terminarea primului trimestru și de expirarea termenului pentru prima plată (termen stabilit de legiuitor ca fiind 25 aprilie 2019), a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, care modifică și completează dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, prevăzând că taxa se calculează semestrial, respectiv la sfârșitul anului și se plătește, o singură dată, până la data de 25 august inclusiv a anului pentru care se datorează. Așadar, potrivit art. 87 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum

a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, termenul de plată a fost prevăzut pentru data de 25 august 2019, astfel că susținerile autorului excepției de neconstituționalitate referitoare la imprevizibilitatea și retroactivitatea taxei pe active sunt neîntemeiate, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 fiind publicată în luna decembrie a anului 2018 și fiind modificată înainte de terminarea primului trimestru și, prin urmare, înainte de expirarea termenului pentru calculul și plata taxei.

37. Referitor la criticile privind lipsa de claritate a dispozițiilor art. 86 — 89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, prin aceea că nu este reglementată definiția clară a activelor financiare ale contribuabilului asupra cărora urmează să se aplice taxa pe active, nu este precizat ce rol are ROBOR la 6 luni în detalierea mediei trimestriale ROBOR, nu este definită media trimestrială care ar urma să fie determinată de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză și nu este precizată data până la care ar trebui determinată și publicată această medie, nu există o metodă științifică și nicio logică de stabilire a pragului de referință, Curtea constată aceste critici sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art. 86—88 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 au fost modificate și completate prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, în sensul clarificării unor termeni folosiți în forma inițială a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

38. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

39. Aplicând aceste considerente la speța de față, Curtea reține că, prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 se modifică art. 86—88 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, noile prevederi conținând, în art. 87 alin. (2), o definiție clară a tuturor termenilor utilizați de actul normativ, inclusiv a activelor financiare asupra cărora se calculează taxa pe active, a bazei impozabile, a indicatorilor-țintă de creștere a creditării și de diminuare a marjei de dobândă, precum și a marjei de referință a dobânzii.

40. De asemenea, Curtea reține că noul conținut normativ al art. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din Ordonanța de

urgență a Guvernului nr. 19/2019, instituie atât dispoziții privind reducerea taxei pe active, cât și excepții de la plata acesteia. În acest sens, posibilitatea reducerii taxei pe active cu până la 50% este reglementată în condițiile prevăzute de art. 87 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019. Totodată, excepțiile de la plata taxei sunt prevăzute de art. 87 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019. În același timp, art. 87 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, stabilește că nu sunt supuse taxei pe active instituțiile bancare care înregistrează pierdere contabilă, înainte de calculul taxei pe active, la sfârșitul semestrului, respectiv al anului pentru care se datorează taxa.

41. Prin urmare, având în vedere toate acestea și ținând cont că taxa în discuție trebuie plătită de instituțiile bancare — care beneficiază de specialiști în domeniul juridic și economic — Curtea constată că noua reglementare clarifică și definește termenii care au incidență în calculul taxei pe active, astfel că susținerile autorului excepției referitoare la lipsa de claritate a prevederilor art. 86—89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 sunt neîntemeiate. Totodată, noua reglementare prevede și aspecte noi ale mecanismului de calcul și de plată a taxei pe active, prin acordarea de facilități de diminuare a taxei și de scutire de la plata acesteia.

42. Referitor la critica privind lipsa urgenței adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, de vreme ce, așa cum este precizat în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019, aceasta a fost adoptată „având în vedere: prevederile art. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 potrivit căruia instituțiile de credit trebuie să calculeze, să declare și să plătească trimestrial taxa pe active financiare, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează taxa pe active, iar primul termen de plată este aprilie 2019; faptul că potrivit reglementărilor în vigoare privind cota de impozitare asupra activelor financiare ale instituțiilor bancare, estimată la acest moment la 0,3% pentru primul trimestru al anului 2019, și baza la care se aplică această taxă, respectiv valoarea totală a activelor financiare, ar avea impact negativ imediat și semnificativ asupra surselor financiare pe care instituțiile bancare le au la dispoziție pentru creditarea economiei reale și a populației; faptul că taxa se plătește în funcție de nivelul indicelui de referință ROBOR, indice calculat exclusiv pe bază de cotații și nu pe tranzacții efective pe piața interbancară, și care se reflectă în costul crescut al creditelor acordate de instituțiile de credit, cu efect negativ asupra activității de creditare a economiei reale și a populației; că menținerea prevederilor actuale referitoare la utilizarea indicelui de referință ROBOR pentru creditele denominate în lei cu dobândă variabilă acordate consumatorilor perpetuează existența unor diferențe semnificative între dobânda percepută de instituțiile bancare la creditele acordate populației și dobânda acordată la depozitele populației; obiectivele Guvernului de creștere a intermedierei financiare, prin creșterea creditării companiilor nefinanciare de către sectorul bancar, scăderea costului creditării populației și încurajarea economisirii prin acordarea de dobânzi mai atractive”.

43. Având în vedere aceste precizări, Curtea reține că Guvernul a motivat urgența adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 în cuprinsul său.

44. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, critică raportată la art. 1 alin. (5) și art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea constată că și aceasta este neîntemeiată. Astfel, art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 stabilește că „Prevederile art. I pct. 9 se aplică pentru taxa datorată de instituțiile bancare începând cu anul 2019”. Faptul că acest act normativ a intrat în vigoare la data de 29 martie 2019 nu echivalează cu aplicarea retroactivă a legii, deoarece taxa pe active a fost instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, în decembrie 2018, iar plata acesteia urma să se facă în luna aprilie a anului 2019, însă, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019, acest termen s-a prorogat pentru luna august 2019. Așadar, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 s-a aplicat pentru viitor, termenul de plată fiind 25 august 2019, astfel că este respectat principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție.

45. Referitor la critica privind încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la principiul predictibilității legii fiscale, instituit de prevederile art. 3 lit. e) și ale art. 4 alin. (2) din Codul fiscal (în conformitate cu care „În cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de 1 ianuarie a fiecărui an și vor rămâne nemodificate cel puțin pe parcursul aceluși an”), Curtea constată că această critică nu poate fi primită. Astfel, controlul realizat de Curtea Constituțională este unul de constituționalitate, prin raportare la dispoziții și principii ale Constituției. Relevanța constituțională a unor norme legale în interpretarea și aplicarea art. 1 alin. (5), în cadrul controlului de constituționalitate a legilor și ordonanțelor (atât *a priori*, cât și *a posteriori*), respectiv a normelor de tehnică legislativă cuprinse în Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă

pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, a fost stabilită în jurisprudența Curții Constituționale pornind de la semnificația pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului o dă noțiunii de „lege”, noțiune care este cuprinsă în art. 1 alin. (5) din Constituție. Curtea Constituțională a statuat că din această jurisprudență se desprinde concluzia potrivit căreia, pentru relevanța constituțională a principiului legalității, esențial este ca prin folosirea unei tehnici legislative inadecvate, care să nu întrunească cerințele clarității, preciziei, previzibilității și ale accesibilității normei juridice, legiuitorul să fi adus atingere în final unor drepturi, libertăți sau principii de rang constituțional (Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 2 mai 2018). În această lumină și cu această circumstanțiere trebuie abordată interpretarea principiului legalității în cadrul atribuțiilor Curții Constituționale de control al constituționalității legilor înainte de promulgare și, respectiv, al legilor și ordonanțelor Guvernului după intrarea în vigoare, iar nu ca o verificare a compatibilității legilor sau ordonanțelor Guvernului între ele. Acceptarea tezei contrare, în sensul că, în cadrul controlului de constituționalitate a legilor și a ordonanțelor Guvernului, orice altă lege sau orice alte dispoziții cuprinse în aceeași lege sau ordonanță a Guvernului pot deveni, prin simpla invocare a art. 1 alin. (5) din Constituție, norme de referință pentru acest control, denaturează sensul dispozițiilor constituționale care configurează competența instanței de contencios constituțional (a se vedea, în același sens, Decizia nr. 24 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 126 din 18 februarie 2019, paragraful 46, sau Decizia nr. 648 din 14 decembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1219 din 19 decembrie 2022, paragraful 67).

46. În final, Curtea reține că celelalte susțineri ale autorului excepției de neconstituționalitate constituie aspecte privind politica fiscal-bugetară a statului, iar nu probleme de constituționalitate, care să intre în competența de soluționare a Curții Constituționale.

47. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Septimiu Virgil Sălcudean în Dosarul nr. 346/33/2019 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în ansamblul său, și dispozițiile art. 86—89 din aceasta, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, și dispozițiile art. I pct. 9 și art. IX din aceasta sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Mihaela Briciu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice

Având în vedere Adresa Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice nr. 154 din 27.12.2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/47.390/M.A. din 28.12.2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 64/2024,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 510 alin. (1) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 4³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Mihaela Briciu, consilier juridic clasa I, grad profesional superior, din cadrul Direcției juridic, contencios și resurse umane, exercită, cu caracter temporar,

funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea

București, 2 februarie 2024.
Nr. 53.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 350/2022 privind constituirea Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe CEISD

Având în vedere Adresa Cancelariei Prim-Ministrului nr. 608 din 29 ianuarie 2024, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/3.174/M.A. din 29 ianuarie 2024,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 7 alin. (1)—(5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2022 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 164/2023, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, anexa „Componenta Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe CEISD” la Decizia prim-ministrului nr. 350/2022 privind constituirea Comisiei pentru

examinarea investițiilor străine directe CEISD, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 551 din 6 iunie 2022, cu modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 2 februarie 2024.
Nr. 54.

ANEXĂ
(Anexa la Decizia nr. 350/2022)

COMPONENTA
Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe CEISD

Nr. crt.	Minister/Autoritate/Structură	Membru titular	Membru supleant
1.	Cancelaria Prim-Ministrului	Alexandru-Mihai Ghigiu, șeful Cancelariei Prim-Ministrului, președinte al comisiei	Nicolae Comănescu, consilier de stat
2.	Consiliul Concurenței	Bogdan Marius Chirițoiu, președinte	Dan-Virgil Pascu, vicepreședinte
3.	Secretariatul General al Guvernului	Mircea Abrudean, secretar general al Guvernului	Mihnea-Claudiu Drumea, secretar de stat
4.	Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului	Lucian-Ioan Rus, secretar de stat	Mirona Veronica Daia, director
5.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Ionuț-Cristian Săvoiu, secretar de stat	Mariana Ioniță, secretar general
6.	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	Eduard-Tatian Mititelu, secretar de stat	Marius-Viorel Poșa, subsecretar de stat
7.	Ministerul Finanțelor	Carmen Moraru, secretar de stat	Dana Galben, șef serviciu
8.	Ministerul Apărării Naționale	Simona Cojocaru, secretar de stat	Ion Cornel Pleșa, șef direcție generală
9.	Ministerul Afacerilor Interne	Aneta Matei, secretar de stat	Ion Peligrad, chestor de poliție
10.	Ministerul Sănătății	Tiberius-Marius Brădățan, secretar de stat	Mihai Alexandru Borcan, secretar general
11.	Ministerul Afacerilor Externe	Traian Hristea, secretar de stat	Ovidiu Mălureanu, director
12.	Ministerul Energiei	Dan-Dragoș Drăgan, secretar de stat	Mihai-Liviu Mihalache, director

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind acordarea autorizării pentru RED HAT LIMITED
privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G**

Având în vedere Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 21 din 29 ianuarie 2024 privind avizarea solicitării pentru obținerea autorizării de utilizare a echipamentelor de infrastructură 5G, depusă de către compania RED HAT LIMITED, transmisă prin Adresa Administrației Prezidențiale — Departamentul Securității Naționale nr. DSN1/214 din 30 ianuarie 2024, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/3.645/M.A. din 31 ianuarie 2024,

în temeiul prevederilor art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 3 alin. (2) din Legea nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Se acordă RED HAT LIMITED autorizarea privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G, în condițiile în care tehnologiile, echipamentele sau produsele software comercializate sub numele sau marca sa provin

de la operatori economici avizați în temeiul Legii nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru acordarea autorizării Civitas Systems — S.R.L.
privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G**

Având în vedere Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 20/2024 privind avizarea solicitării pentru obținerea autorizării de utilizare a echipamentelor de infrastructură 5G, depusă de către compania Civitas Systems — S.R.L., transmisă prin Adresa Administrației Prezidențiale — Departamentul Securității Naționale nr. DSN1/214 din 30 ianuarie 2024, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/3.645/M.A. din 31 ianuarie 2024,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 3 alin. (2) din Legea nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Se acordă Civitas Systems — S.R.L. de la operatori economici avizați în temeiul Legii nr. 163/2021 autorizarea privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G, privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G, în condițiile în care tehnologiile, echipamentele sau produsele software comercializate sub numele sau marca acestora provin

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 2 februarie 2024.
Nr. 56.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru acordarea autorizării SAP ROMANIA — S.R.L. și SAP SE
privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G**

Având în vedere Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 19/2024 privind avizarea solicitării pentru obținerea autorizării de utilizare a echipamentelor de infrastructură 5G, depusă de către companiile SAP ROMANIA — S.R.L. și SAP SE, transmisă prin Adresa Administrației Prezidențiale — Departamentul Securității Naționale nr. DSN1/214 din 30 ianuarie 2024, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/3.645/M.A. din 31 ianuarie 2024,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 3 alin. (2) din Legea nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Se acordă SAP ROMANIA — S.R.L. și SAP SE acestora provin de la operatori economici avizați în temeiul Legii nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G. autorizarea privind utilizarea echipamentelor de infrastructură 5G, în condițiile în care tehnologiile, echipamentele sau produsele software comercializate sub numele sau marca

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 2 februarie 2024.
Nr. 57.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA VAMALĂ ROMÂNĂ

ORDIN

pentru completarea Ordinului președintelui Autorității Vamale Române nr. 3.660/2023 privind aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române

Având în vedere prevederile art. 20 din Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, cu modificările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative, în baza avizului Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 738.161 din 29.01.2024,

președintele Autorității Vamale Române emite următorul ordin:

Art. I. — După articolul 6 din Ordinul președintelui Autorității Vamale Române nr. 3.660/2023 privind aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1067 din 27 noiembrie 2023, se introduce un nou articol, art. 7, cu următorul cuprins:

„Art. 7. — Formularele și imprimatele cu regim special emise sub antetul Ministerului Finanțelor Publice — Agenția Națională de Administrare Fiscală anterior intrării în vigoare a prezentului

ordin pot fi utilizate în continuare până la epuizarea stocurilor existente, dar nu mai târziu de 30 iunie 2024.”

Art. II. — Direcția generală proceduri vamale și în domeniul produselor accizabile, Direcția generală managementul riscului și investigații vamale, Direcția generală coordonare control vamal, Direcția juridică, Direcția buget și contabilitate, Direcția achiziții, investiții și administrare servicii, direcțiile regionale vamale și birourile vamale din cadrul Autorității Vamale Române vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Vamale Române,
Marcel Simion Mutescu

București, 1 februarie 2024.
Nr. 464.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

INSTRUCȚIUNE

privind instituirea stării de alertă epidemiologică determinate de gripă

Văzând Referatul Direcției generale sănătate publică și programe de sănătate nr. AR 1.850 din 2.02.2024 și Adresa Institutului Național de Sănătate Publică nr. 209 din 1.02.2024, având în vedere art. 2 alin. (6) și art. 5 lit. i) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite prezenta instrucțiune.

Art. 1. — Având în vedere creșterea numărului de cazuri de îmbolnăvire prin gripă și depășirea mediei față de sezoanele anterioare, se instituie starea de alertă epidemiologică determinată de gripă.

Art. 2. — În vederea prevenirii și limitării îmbolnăvirilor prin gripă și alte infecții virale respiratorii, începând cu data intrării în vigoare a prezentei instrucțiuni, la nivelul unităților sanitare cu paturi se aplică următoarele măsuri:

a) limitarea programului de vizită al aparținătorilor pacienților internați, pe baza analizei efectuate de către direcția de sănătate publică județeană sau a municipiului București, conform

prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. 3.670/2022 privind stabilirea programului de vizite în unitățile sanitare publice;

b) realizarea triajului epidemiologic zilnic pentru personalul medico-sanitar și auxiliar, cu recomandarea de izolare voluntară la domiciliu a celor depistați cu simptomatologie respiratorie sau efectuarea de activități ce nu implică interacțiunea cu pacienții;

c) purtarea echipamentului de protecție adecvat, respectiv măști, mănuși, halate, de către personalul medical și alte persoane care intră în contact cu pacienții;

d) asigurarea stocurilor de antivirale, în special de către unitățile sanitare cu paturi care internează cazuri de infecții respiratorii acute;

e) asigurarea instituirii terapiei antivirale specifice la pacienții care prezintă tablou clinic compatibil cu gripa cu/fără diagnostic de laborator, după caz;

f) asigurarea condițiilor necesare pentru vaccinarea antigripală a personalului medico-sanitar și auxiliar nevaccinat;

g) asigurarea sau refacerea, după caz, a stocurilor de echipamente de protecție și utilizarea corespunzătoare a acestora de către personalul medico-sanitar și auxiliar;

h) asigurarea sau refacerea, după caz, a stocurilor de antiseptice și dezinfectante, pentru o igienă riguroasă a mâinilor și a suprafețelor.

Art. 3. — La nivelul angajatorilor din toate sectoarele de activitate se recomandă:

a) evitarea aglomerărilor în spațiile de lucru, acolo unde este posibil;

b) realizarea unui triaj epidemiologic zilnic și recomandarea de izolare voluntară la domiciliu a celor depistați cu simptome respiratorii;

c) încurajarea vaccinării antigripale a personalului.

Art. 4. — Direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București vor colabora cu inspectoratele școlare din teritoriu, în vederea instituirii măsurilor de prevenire a îmbolnăvirilor prin infecții respiratorii acute și gripă în unitățile/instituțiile de învățământ, după cum urmează:

a) realizarea triajului zilnic în colectivitățile școlare;

b) informarea părinților sau aparținătorilor legali privind semnele și simptomele infecțiilor respiratorii;

c) asigurarea materialelor necesare pentru dezinfecția periodică a mâinilor și suprafețelor;

d) aerisirea periodică a încăperilor;

e) respectarea etichetei tusei și strănutului, utilizarea de batiste de unică folosință.

Art. 5. — Măsurile generale recomandate pentru populație sunt:

a) consultarea medicului de familie la apariția simptomelor respiratorii pentru a stabili indicațiile terapeutice, izolarea la domiciliu și eventuale investigații suplimentare;

b) pentru persoanele care prezintă simptomatologie respiratorie se recomandă purtarea măștii de protecție dacă trebuie să se deplaseze în comunitate;

c) respectarea etichetei tusei și strănutului, utilizarea de batiste de unică folosință;

d) menținerea unei igiene adecvate a mâinilor, în vederea reducerii răspândirii virusului;

e) evitarea aglomerațiilor, aerisirea spațiilor închise și purtarea măștii de protecție;

f) continuarea vaccinării antigripale, în special pentru populația expusă la risc crescut de îmbolnăvire sau complicații ale gripei — persoane cu vârsta peste 65 de ani, gravide, persoane imunodeprimite, persoane cu afecțiuni cronice respiratorii sau cardiace.

Art. 6. — Direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București și unitățile sanitare cu paturi duc la îndeplinire prevederile prezentei instrucțiuni.

Art. 7. — Prezenta instrucțiune se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

București, 2 februarie 2024.

Nr. 1.861.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

